

Zápis z jednání

Odborného týmu
projektu Kulatý stůl k budoucnosti financování českého zdravotnictví

Ze dne 20. března 2008

Seznam účastníků:

Přítomni:

Ing. Oldřich Nápravník CSc., prof. MUDr. Leoš Navrátil, CSc., PharmDr. Jarmila Skopová, MUDr. Jaroslav Smutný; MUDr. Tom Philipp Ph.D., MUDr. Vladimír Říha, MUDr. Milan Cabrnach

Omluveni:

MUDr. Petr Zimmermann

1. Schválení Zápisu z jednání Odborného týmu ze dne 28. února 2008

Na začátku jednání byl omluven p. Zimmermann. Po schválení programu osmého společného setkání Odborného týmu (dále jen OT) byl projednán a schválen zápis z minulého setkání OT ze dne 28. února 2008, do kterého byly zapracovány připomínky členů OT. P. Cabrnach navrhl doplnit do zápisu, že v důsledku nepřítomnosti zástupců ODS na minulém jednání nebyl Odborný tým v souladu s platným jednacím řádem usnášeníschopný, nemohl proto hlasovat a jeho rozhodnutí jsou proto podmíněná souhlasem členů za ODS. P. Nápravník uplatnil připomínku k bodu 5, kde požádal zapracovat, že pokud souhrnné politické hodnocení nebude obsahovat souhrn zjištění zpracují ho zástupci KSČM sami..

2. Diskuse kapitoly Organizace zdravotnického systému

Koordinátor projektu v úvodu tohoto bodu informoval o postupu zpracování této kapitoly Zprávy o stavu, vývoji a výhledu českého zdravotnictví. Vyzdvihl, že tato úvodní kapitola Zprávy musí vycházet z historických souvislostí utváření zdravotnického systému na našem území. Uvedl, že pracovní verze se pokouší systematizovat a zachytit role jednotlivých aktérů a kvantifikovat jejich počty. Představil také část kapitoly popisující právní zakotvení systému a akcentoval, že novým fenoménem je v tomto ohledu právo Evropského společenství, které má dopady i do zdravotnictví. Zmínil se také o potřebě doplnit tuto část o přesnější kvantifikaci občanů jako pojištěnců a pacientů a upozornil na problém nedostatku relevantních dat k tomuto tématu.

V diskusi k tomuto bodu p. Smutný upozornil na problém statistického postižení interakce mezi občany a zdravotnickými zařízení v případě primární praktické péče; ve vazbě na úhradové mechanismy v této oblasti (kapitační platba) neexistují relevantní data o počtech návštěv pacientů u praktických lékařů. P. Cabrnach upozornil, že určitým proxy ukazatelem podílu populace, která navštěvuje lékaře, je míra proregistrovanosti. Podle něj by zjištění a analýza počtu kontaktů byla určitě užitečná, zvláště pak u preventivních prohlídek a očkování v žádném případě by však neměla směřovat ke snaze tento ukazatel nějak administrativně regulovat. Upozornil také na

otázku zavedených regulačních poplatků, jejichž regulační efekt je v případě primární péče nejasný. P. Nápravník v tomto kontextu také vybídl k opatrnosti při hodnocení dopadů regulačních poplatků a upozornil na možná zkreslení z důvodu předsunuté spotřeby (kupříkladu předzásobením léky apod.). Následně byla diskutována problematika věkové struktury pracovníků ve zdravotnictví. S ohledem na očekávaný demografický vývoj je právě situace v této oblasti velmi zásadní. Členové OT se shodli, že zejména v některých oblastech hrozí České republice nedostatek lékařů. P. Říha v tomto kontextu uplatnil připomínku k tabulce věkové struktury a navrhl doplnit informace o specifických zaměřeních v oblasti stomatology. P. Cabrnoch upozornil na stávající nedostatek stomatologů v určitých regionech mimo jiné z důvodu nepodepsáním smluv mezi pojišťovnou a novým kandidátem (problém výběrových řízení). Pí. Skopová navrhla doplnit informace o věkové struktuře lékárníků. Podle p. Cabrnocha je třeba zmínit kolik lékařů se v současné době připravuje na výkon povolání. Následovala diskuse kompetencí jednotlivých úrovní veřejné správy při praktickém provádění zdravotní politiky. P. Cabrnoch v závěru tohoto bodu akcentoval, že by tato kapitola měla upozornit také na problémy se subsidiaritou ve zdravotnictví a rozvést návaznosti péče o zdraví počínající péčí o sebe samého, přes péči primární, ambulantní, zvláštní ambulantní a teprve v poslední řadě lůžkovou včetně interakce s lékárnickou službou. Vzhledem ke skutečnosti, že projednávaný podklad byl zaslán 3 dny před jednáním OT, zástupci za KSČM informovali, že připomínky zašlou dodatečně.

3. Diskuse kapitoly Populace, její zdraví a proměny

Dalším bodem jednání byla diskuse kapitoly Populace, její zdraví a proměny. Touto kapitolou se již Odborný tým na svém jednání dříve zabýval. Koordinátor projektu uvedl, že do této kapitoly byly dpracovány připomínky členů OT z minulých jednání, specificky pak byla rozvinuta část týkající se příčin úmrtí a souvislosti zdraví se sociálně ekonomickým statusem.

V diskusi k této kapitole p. Navrátil upozornil na existenci dat, týkajících se počtu vysokoškolských studentů, které plně nekorespondují s uvedenými daty. P. Smutný na toto téma reagoval odhadem, dle kterého 80% populace zvládne vysokou školu, otázkou je ale kvalita vzdělání. Koordinátor projektu upozornil, že se data dle různých statistických zdrojů mohou lišit a navrhl reflektovat obsažené prognostické údaje vzdělanosti populace dalšími zdroji. P. Navrátil následně při hodnocení demografického vývoje zmínil fenomén odkládání mateřství do vyšších věkových kategorií a požádal o doplnění prognózy počtu porodů dle věku matek.

4. Diskuse kapitoly Zdravotní péče a struktura její spotřeby

Následovalo projednání kapitoly Zdravotní péče a struktura její spotřeby. Koordinátor projektu uvedl, že se jedná o nejdéle diskutovanou kapitolu, která byla v pracovní verzi zpracována jako první. Následně uvedl, že tato kapitola byla rozpracována ve vazbě na proběhlé diskuse. Současně poděkoval pí. Skopové za doplnění problematiky týkající se lékařenské péče. Na dotaz p. Nápravníka, zda byly do této kapitoly zapracovány připomínky KSČM, koordinátor projektu uvedl, že materiál byl o některé požadavky upraven a další připomínky budou předmětem vypořádání během individuálních setkání.

5. Diskuse kapitoly Výsledky zdravotní péče

Koordinátor projektu v úvodu dalšího bodu jednání, věnovaného problematice Výsledků zdravotní péče, představil přístup ke zpracování této kapitoly. Upozornil, že se jedná o statisticky velice obtížně zachytitelnou oblast a je proto třeba veliké opatrnosti a obezřetnosti při formování závěrů. Následně pracovní verzi této kapitoly představil. Tato kapitola se nejprve zabývá problematikou efektivity, následuje hodnocení vstřícnosti zdravotnického systému, dostupnosti a kvality zdravotní péče a v neposlední řadě je pozornost věnována také otázce etiky a korupce ve zdravotnictví.

Diskuse této kapitoly začala soustředěním se na problematiku korupce ve zdravotnictví. P. Nápravník v diskusi zmínil možné hodnocení marketingových pobídek farmaceutických firem jako formu korupce z veřejných prostředků. Zástupci KSČM požádali rozdělit finanční pobídky ze strany pacientů na uznání zdravotníkům za poskytnuté služby a výkony (převážná část) a na korupci se snahou získat výhodu. Podle jejich názoru jsou největší objemy korupce na straně nabídky tj.vztah dodavatel – poskytovatel přičemž odhady následků (plýtvání) jsou v desítkách procent objemu veřejného pojištění (např. viz Transparency International a mediálně občas prezentované případy). P. Cabrnach v reakci k tomuto bodu uvedl, marketing je součástí prodeje jakéhokoliv zboží. Společně s p. Navrátilem upozornili také na pozitivní přínos činnosti farmaceutických firem v oblasti hrazení vzdělávání zdravotnického personálu a souvisejícího usnadnění přenosu zahraničních poznatků. P. Phillipp vyjádřil přesvědčení, že četnost marketingových pobídek klesá. Pí. Skopová připomněla problém kvantifikace, validity dat a jejich zneužití, podle jejího názoru je možné problém popsat ve smyslu mechanismů. P. Říha následně diskutoval k tématu etiky a problému ovlivňování výzkumů a odborných článků. P. Cabrnach navrhl do Zprávy rozvést existující etické kodexy farmaceutických firem. Svoji pozornost následně upřel k problematice dostupnosti a připomněl zhoršující se dostupnost v oblastech stomatology a primární péče. Navrhnul také zahrnout otázku bezpečnosti služeb. Současně zdůraznil význam práce s informacemi, jejichž dostupnost ovlivňuje kvalitu a zmínil se o možnostech elektronických zdravotních knížek. Důležitým problémem je podle p. Cabrnacha nedostatečná motivace všech subjektů ve zdravotnictví – pacientů počínaje, lékařů, zdravotnických zařízení, výrobců, ale i pojišťoven.

6. Diskuse kapitoly Názory odborné veřejnosti

Posledním projednávaným materiálem byla pracovní verze kapitoly obsahující analýzu názorů odborné veřejnosti. Tyto názory byly sesbírány v rámci ankety nazvané 30 otázek pro 30 dní veřejné diskuse o zdravotnictví. Koordinátor projektu uvedl, že analytický materiál obsahuje jak kvantitativní tak kvalitativní analýzu více než 50 obdržených příspěvků. Podle jeho názoru se jedná o velmi cenný a zajímavý průzkum široké palety možných postojů k problémům ve zdravotnictví.

V diskusi k tomuto bodu p. Navrátil připomněl, že názory odborné veřejnosti vykazují konstantní charakter a proto je můžeme pouze analyzovat. P. Smutný následně upozornil na problémy v subjektivitě vyjadřovaných názorů; současně vyjádřil pochybnosti, zda se vždy jednostranně orientovaní odborníci v problematice plně orientují. Podle p. Nápravníka musí být odborná veřejnost podjatá, protože se jí to přímo týká, jejich práce a profitu. Současně p. Nápravník vyjádřil názor, že

zdravotnictví není systém, protože v něm chybí autoregulační mechanismus. Podle názorů členů OT je výsledný materiál informativní, lze ho přidat do Zprávy pro informaci a současně na webovou stránku projektu Kulatý stůl.

7. Diskuse kapitoly Hodnocení zdravotnictví jako celku

Posledním z diskutovaných bodů setkání OT byla stejně jako na minulém jednání otázka přístupu ke kapitole, která by měla obsahovat Hodnocení zdravotnictví jako celku. Koordinátor projektu v první řadě poděkoval za zaslané příspěvky od členů OT a uvedl, že je přesvědčen že s v mnohém shodují a je tak možné vygenerovat společné stanovisko. Navrhl proto, aby Pracovní tým na základě obdržených textů navrhl znění společného hodnotícího textu. Tento text bude do konce března tohoto roku rozeslán členům OT s žádostí o zpětnou vazbu před následujícím jednáním tak, aby bylo možné první kolo připomínek zpracovat do materiálu.

8. Různé

V rámci bodu různé p. Nápravník vznesl dotaz v jakém vztahu je k projektu Kulatého stolu nově vytvořená expertní skupina koalice. P. Říhá na tento dotaz reagoval, že tato komise byla zřízena k projednávání návrhů zákonů ze strany Ministerstva zdravotnictví a řeší průnik názorů v koalici.

9. Další termíny jednání

V závěru jednání koordinátor projektu uvedl, že plánem je, aby pracovní verze Zprávy o stavu, vývoji a výhledu českého zdravotnictví byla dokončena na přelomu měsíce března a do konce dubna bylo hotovo konečné znění Zprávy tak, aby mohla být počátkem května prezentována na panelové konferenci.

Další standardní zasedání Odborného týmu proběhne dne 17. dubna 2008 od 10 hodin.

Zapsal: Ing. Miroslav Chytil, MBA.
Praha dne 2008-03-25